

RAN-2509001105020001

BRS(SD) (NCF-NEP) (Sem.-V) Examination November - 2025 Common Property Resource Management (Major-112)

Time: 2 Hours]

[Total Marks: 50

સૂચના : / Instructions

- (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fill up strictly the above details on your answer book
- (2) દરેક પ્રશ્ન ને સરખા ગુણ છે.
Each question carries equal marks.
- (3) તમામ પ્રશ્ન ફરજિયાત છે.
All questions are compulsory.
- (4) જરૂર જણાય ત્યાં આકૃતિ દોરવી તથા ઉદાહરણ આપવા.
Wherever necessary, draw diagrams and give examples.

Seat No.:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

પ્ર.1. યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી જવાબ આપો (કોઈ પણ 8)

08

1. CPR ના સંચાલનમાં સ્થાનિક સમુદાયની ભૂમિકા કેવી હોવી જોઈએ?
 - A. નિષ્ક્રિય
 - B. સક્રિય અને સહકાર આધારિત
 - C. માત્ર દેખાવ પૂરતું
 - D. કોઈ નહિ
2. સામાજિક હેજનો હેતુ શું છે?
 - A. રાજકીય સત્તા મેળવવી
 - B. કુદરતી સંસાધનોની મર્યાદિત વપરાશ
 - C. વૈજ્ઞાનિક સંશોધન
 - D. કૃષિ ઉત્પાદન વેચવું
3. સામાજિક નિયંત્રણ માટે ટેબૂનો ઉપયોગ કઈ બાબતમાં થાય છે?
 - A. રાજકારણ
 - B. કુદરતી સંસાધનોના સંરક્ષણ
 - C. વેપાર
 - D. શિક્ષણ
4. અર્થશાસ્ત્રી એન.એસ.જોધાના મત મુજબ CPR પર કોને અધિકાર હોય છે?
 - A. માત્ર ગામના નેતાને
 - B. માત્ર સરકારને
 - C. સમગ્ર સમુદાયને
 - D. કોઈને નહીં
5. ગુજરાતમાં ગ્રામ્ય જમીન વિવાદોને ઉકેલવા ક્યા કાયદા ગ્રામીણ પંચાયતોને સત્તા આપે છે?
 - A. ગુજરાત લેન્ડ રેવન્યુ કોડ. 1879
 - B. ગુજરાત પંચાયત અધિનિયમ, 1993
 - C. ભારતીય ન્યાયપાલિકા અધિનિયમ, 1950
 - D. જમીન સંરક્ષણ અધિનિયમ, 1980
6. કાવેરી નદી વિવાદ ક્યા રાજ્યો વચ્ચે થયો હતો?
 - A. કર્ણાટક અને મહારાષ્ટ્ર
 - B. તમિલનાડુ અને કેરળ
 - C. કર્ણાટક અને તમિલનાડુ
 - D. ઉત્તરપ્રદેશ અને બિહાર

7. સામાન્ય મિલકત સંસાધનનું પરંપરાગત સંચાલન ક્યા મૂલ્યોને મજબૂત બનાવે છે?
 - A. વ્યક્તિગત સ્વાર્થ
 - B. નફા કેન્દ્રિત વિચારસરણી
 - C. સામાજિક એકતા અને ભાઈચારો
 - D. આર્થિક અસમાનતા
8. ગામડાના ગરીબ અને નબળા વર્ગ માટે CPRs નું મુખ્ય મહત્વ શું છે?
 - A. વૈભવી જીવન જીવવા માટે
 - B. જીવનજીવિકાનું મુખ્ય સાધન
 - C. ઉદ્યોગો સ્થાપવા માટે
 - D. આયાત-નિકાસ કરવા માટે
9. 'હલમા' શબ્દનો અર્થ શું થાય છે?
 - A. સામૂહિક કામ માટે ભેગા થવું
 - B. તહેવાર ઉજવવો
 - C. પાણી પીવું
 - D. જંગલ કાપવું
10. CPR નો દુરુપયોગ થવાથી કઈ સમસ્યા ઉભી થાય છે?
 - A. વસ્તી વધારો
 - B. પર્યાવરણનું નુકસાન
 - C. શિક્ષણમાં ઘટાડો
 - D. વૈજ્ઞાનિક વિકાસ

પ્ર.2. ટૂંકમાં જવાબ લખો (કોઈ પણ બે)

06

1. ભારતીય સંસ્કૃતિના વિકાસમાં કુદરતી સંસાધનોનું શું મહત્વ છે?
2. સામાન્ય સંપત્તિ સંસાધનોની લાક્ષણિકતા લખો.
3. પવિત્ર અને પરંપરાના આધારે સામાન્ય મિલકત સંસાધનોનું નિયંત્રણ.

પ્ર.3. નિબંધ પ્રકારનો પ્રશ્ન

12

પરંપરાગત જ્ઞાનના આધારે કુદરતી સંસાધનોના તર્કસંગત ઉપયોગની ચર્ચા કરો.

અથવા

સામાન્ય સંપત્તિ સંસાધન વ્યવસ્થાપન (CPRM) માં સંઘર્ષો વિગતવાર સમજાવો.

પ્ર.4. નિબંધ પ્રકારનો પ્રશ્ન

12

સામાન્ય મિલકત સંસાધનો (CPRs) એટલે શું? સમજાવી. આ સંસાધનોના સંચાલનની પરંપરાગત પદ્ધતિઓનું વિસ્તૃત વર્ણન કરો.

અથવા

હલમા પરંપરા શું છે? તેની પ્રક્રિયા અને મહત્વ સમજાવો.

પ્ર.4. ટૂંકમાં જવાબ લખો (કોઈ પણ બે)

12

1. ગ્રામીણ ભારતમાં વિવિધ CPR ની વર્તમાન સ્થિતી અને તેમના સંચાલનની જરૂરિયાત
2. સામાન્ય મિલકત સંસાધનોનું જાહેર વ્યવસ્થાપન
3. સૌરાષ્ટ્ર જળધારા ટ્રસ્ટ